

mihael

KAPELNIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

MANJE OD SVEGA
SJEMENJA NA ZEMLJI
POSTANE VEĆE OD
SVEGA POVRĆA

mihael

20 / 2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XVI. (2021.), Broj 20(487),
JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU
13. lipnja 2021.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
 policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
 pomoćnik policijskoga kapelana
 tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici:

Marija

LIPANJ

Ned 13. XI. NEDJELJA KROZ GODINU
ANTUN PADOVANSKI

Pon. 14. Elizej, Valerijan, Rufin

Uto. 15. VID
Dan kapelaniјe PU primorsko-goranske

Sri. 16. Zlata, Zlatko, Auro

Čet. 17. Rajner, Inocent, Lara, Diogen

Pet. 18. Marko, Marcelijan, Ljubomir, PaulaSub.

,Sub. 19. Bogdan, Julija, Protazije, Rajka

MEDITACIJA Kraljevstvo Božje

3

SLUŽBA RIJEČI JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA Kako Krist sudi?

4

ČITANJA

**Manje od svega sjemenja na zemlji
postane veće od svega povrća.**

6

HOMILIJA

U vjeri hodimo

8

KATEHEZA

Katekizam Katoličke crkve

Molitva Gospodnja „Oče naš“

10

Mali vjeronaučni leksikon

14

UZ SVETKOVINU

Sveti vid

15

Antun Padovanski

16

PRIČA

**Kako je sveti Antun propovijedao
ribama i kako je obratio krivovjerce**

18

NAŠI POKOJNI

20

Kraljevstvo Božje

Ovonedjeljno evanđeosko čitanje predstavlja dvije značajke kraljevstva Božjeg.

Prva značajka oslikava stav sijača. Naglasak nije na aktivnosti sijača, nego upravo suprotno, na njegovoj pasivnosti! Klijanje zrna potpuno je neovisno o njemu. Sijač može samo čekati učinke koji su nepredvidljivi i ovisni o okolnostima na koje on ne može utjecati (Usput, imajte na umu da u vrijeme pisanja Evanđelja nisu postojale metode ubrzanja rasta biljaka kao danas!). Pozivajući se na moć prirode koja upravlja rastom zasijanog sjemena, Isus želi reći da rast kraljevstva Božjeg nije rezultat ljudskog rada! Možete se satrti trudom i polomiti ruke radom. Ali uzalud. Pa kako? O da. Moramo raditi i sjetiti se da su ljudske snage nedostatne za širenje kraljevstva Božjeg.

Druga značajka Božjeg kraljevstva prikazana je usporedbom o gorušičinu zrnu. Površno gledajući, čini se da Isus govori o veličini i veličanstvenosti Kraljevstva. Netočno! Gorušičino sjeme nije najsitnije, a stabljika nije najveća. Ta biljka, u Isusovu kraju i vremenu, imala je dvije osnovne osobine. Izuzetno otporna na teške klimatske i vremenske uvjete brzo se širila na golema područja zemlje (kao u nas ambrozija)! Isus, nas ovom prispodobom uči da Kraljevstvo Božje ima izvanrednu unutarnju sposobnost rasta, posebno u nepovoljnim uvjetima. Iz povijesti vidimo da je vjera jača što to su teži uvjeti (*Krv mučenika, sjeme kršćanstva*).

Općenito gledano, u našoj kulturi danas mnogi ljudi ne oskudijevaju, neki imaju i više no što im treba. Ne postoji sustavan fizički progon Crkve ili kršćana. No, pomaže li nam to da ljudi približimo ili uvedemo u Božje kraljevstvo? Teško je ne steći dojam da je previše blagostanja često prepreka širenju Kraljevstva. Nužna je ravnoteža na tom području, ali svatko je mora sam pronaći i nitko ga u tome ne može zamijeniti. U svemu tome, sjetimo se osnovnog upozorenja u današnjem odlomku: rast Kraljevstva prvenstveno ovisi o Snazi, koja nije nužno posljedica naše predanosti, već nezasluženi dar.

Kako Krist sudi?

Sila koja dovodi do punoga cvata

Odlomku iz Knjige proroka Ezekiela prethodi prozni tekst koji govori o kralju Sidkiji kojega je babilonski kralj Nabukodonozor 593. g. pr. Kr. postavio za kralja u Jeruzalemu, nakon što je u ropstvo odveo kralja Jojakina i sve njegove velikaše. Babilonski kralj obvezuje se držati savez sa Sidkijom ako mu bude pokoran. Sidkija, međutim, ne poštuje taj savez, nego šalje svoje glasnike u Egipat kako bi odande dobio pomoć protiv Babilona. Prema proroku Ezekielu kraljevo gaženje prisege razlog je Sidkijine propasti. Nije više Nabukodonozor taj koji se suprotstavlja Sidkiji, nego sam Bog uzima njegovu sudbinu u svoje ruke. Sam ga Bog poput ulovljene zvijeri odvodi u Babilon, a njegova će vojska biti razbijena. Prorok je tako podsjetio svoje sunarodnjake u progonstvu na uzroke njihova jadnoga stanja. Ipak, nada nije izgubljena. Bog obećava svoj budući zahvat. Slika „cedra velikoga“ podsjeća na osobitu plemenitost koju su pripisivali tomu stablu te na tom mjestu bez sumnje označava Davidov kraljevski rod. S vrha toga cedra Bog će odlomiti grančicu „i posadit‘ je na gori visokoj, najvišoj“, a ta je gora „najviša gora izraelska“. Prorok dakle progovara o budućoj obnovi izraelskoga

kraljevstva, koja će se dogoditi u mesijansko doba. Gora o kojoj govori Božja je „Sveta gora“ na kojoj će mu služiti „sav dom Izraelov, u svojoj zemlji“ i gdje će mu prinositi žrtve. To je mjesto jeruzalemскога hrama. Premda Sion nije fizički najviša gora u Izraelu, to je brdo u duhovnom smislu najviše. Središte Ezekielove obnove ne stoji stoga u obnovi same dinastije i kraljevstva, nego u obnovi Svetišta. Razgranatost novoga kraljevstva označava sjaj, veličinu i moć, a ta slava svoj izvor ima u Bogu i njegovoj moći, jer on „visoko drvo ponizuje, a nisko uzvisuje“. Kraljevi, njihove dinastije i kraljevstva u Božjoj su ruci, a on i od neznatnoga može podići veliku silu. To je i poruka narodu koji se nalazi u progonstvu, u naizgled bezizlaznoj i ponižavajućoj situaciji. Bog je taj koji će ga uzvisiti.

Krist kao sijač kraljevstva Božjega

Tema je evanđeoskih prispodoba kraljevstvo Božje. U prvoj se govori o „čovjeku“ koji baca sjeme u zemlju, a ono, bez nekoga osobitoga čovjekova truda, klija i raste. Kraljevstvo Božje, predstavljeno sjemenom koje klija i raste, u sebi nosi silu koja će ga dovesti do punoga cvata.

To je još više naglašeno riječima: „Zemlja sama od sebe donosi plod.“ Usto, rast se kraljevstva događa postupno: najprije stabljika, potom klas i na kraju mnogo zrnja na klasu. Posljednji redak prve prisopobe ponovno se osvrće na onoga „čovjeka“ koji je i zasijao sjeme. „On“ se laća srpa jer je stigla žetva. Iako takve prisopobe obično ne dopuštaju pretjerana tumačenja, nego valja tražiti samo glavnu poruku, a to je na tom mjestu počelo rasta i razvoja kraljevstva Božjega, ipak bi se moglo nešto reći i o tom „čovjeku.“ On može spavati ili bdjeti, no kraljevstvo će rasti. Glagoli spavati (grč. καθεύδο) i bdjeti (grč. εγέιρο) mogu značiti i umrijeti, odnosno ustati, uskrsnuti. Na taj bi se način igrom riječi naznačilo da je sijač kraljevstva Božjega Krist. On je tada i taj koji će se pojavit o žetvi, kad kraljevstvo dođe do svoje punine, te nastupi posljednji dan. Druga prisopoba govori o goruščinu zrnu posijanu u zemlju. U njoj je u središtu pozornosti veličina toga kraljevstva. Razgranatost izrasle biljke mogla bi upućivati na starozavjetne slike veličine i slave kraljevstava koja taj svoj sjaj zahvaljuju Bogu i njegovoj snazi. Evanđelist zaključuje odlomak s prisopobama podsjećajući da je Isusovo propovijedanje sadržavalo „mnoge“ prisopobe kojima je govorio narodu, a učenicima, upućenijima, nasamo je „sve razjašnjavao“. Isusova riječ postaje razumljiva onima koji ga izbliza slijede, onima koji nastoje zajedno s njim živjeti.

Živjeti u vjeri, a ne u gledanju

Apostol Pavao u svojoj Drugoj poslanici Korinćanima razmišlja o nadi koja mu daje snagu, premda „to blago imamo u glinenim posudama“. Pavao je svjestan da ga nakon smrti očekuje blizina Gospodinova, a dotada kao da je iz njega „iseljen“. U tome i jest bit života kršćanina. On živi u vjeri, a ne u gledanju, dok očekuje trenutak konačnoga susreta s Gospodinom. U svojoj Prvoj poslanici Korinćanima tu je stvarnost apostol opisao koristeći se slikom zrcala: „Doista, sada gledamo kroza zrcalo, u zagonetki, a tada – licem u lice! Sada spoznajem djelomično, a tada ću spoznati savršeno, kao što sam i spoznat.“ Do konačnoga „gledanja“ Gospodina ostaju „vjera, ufanje i ljubav“. Zato je u tom tekstu naglašena potreba pouzdanja, koje kršćanina usmjerava prema budućoj prisnosti s Bogom. Vjernik ima toliko pouzdanje u Boga da s nestrljivošću iščekuje trenutak susreta s Gospodinom, kad će ga vidjeti licem u lice. Ipak, taj konačni susret podrazumijeva i sud, pa se od vjernika zahtijeva da nastoji „omiliti“. Iz apostolovih je riječi međutim vidljivo da ta njegova želja da Bogu „omili“ nije potaknuta strahom od suda, nego žudnjom za Bogom. Ljubav ga pokreće. Sud jest Kristov, no pravu presudu donosi čovjekov zemaljski život. Čovjek si svojim zemaljskim životom „zarađuje, bilo dobro, bilo zlo“. Krist kao sudac samo konstatira što si je čovjek zaradio, pritječući mu svojom pomoću i milošću za vrijeme života ne bi li se odlučio za dobro.

Prvo čitanje: Ez 17, 22-24

Nisko drvo uzvisujem.

Čitanje Knjige proroka Ezekiela

Ovo govori Gospodin Bog:
 „S vrha cedra velikoga,
 s vrška mladih grana njegovih,
 odlomit će grančicu
 i posadit je na gori visokoj, najvišoj.
 Na najvišoj gori izraelskoj nju će zasaditi:
 razgranat će se ona, plodom uroditи
 i postati cedar predivni:
 prebivat će pod njim sve ptice,
 sve će se krilato gnijezditi
 u sjeni grana njegovih.
 I sve će poljsko drveće znati
 da ja, Gospodin,
 visoko drvo ponizujem,
 a nisko uzvisujem;
 zeleno drvo sušim,
 a drvu suhu dajem da rodi.
 Ja, Gospodin, rekoh i učinit će!“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 92, 2-3.13-16

Dobro je slaviti Gospodina.

Dobro je slaviti Gospodina,
 pjevati imenu tvome, Svevišnji;
 naviještati jutrom ljubav tvoju
 i noću vjernost tvoju. !

Ko palma cvate pravednik
 i raste ko cedar libanonski.
 Zasađeni u domu Gospodnjemu,
 cvatu u dvorima Boga našega .

Rod donose i u starosti,
 sočni i puni svježine:
 da navijeste kako je pravedan Gospodin,
 Hrid moja,
 onaj na kome nema nepravde .

Drugo čitanje: 2Kor 5, 6-10

Trsimo se da mu omilimo, bilo naseljeni, bilo iseljeni.

Čitanje Druge poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:

Uvijek smo puni pouzdanja makar i znamo: naseljeni u tijelu, iseljeni smo od Gospodina. Ta u vjeri hodimo, ne u gledanju. Da, puni smo pouzdanja i najradije bismo se iselili iz tijela i naselili kod Gospodina. Zato se i trsimo da mu omilimo, bilo naseljeni, bilo iseljeni. Jer svima nam se pojaviti pred sudištem Kristovim da svaki dobije što je kroz tijelo zaradio, bilo dobro, bilo zlo.

Riječ Gospodnja

Evangelije: Mk 4, 26-34

Manje od svega sjemenja na zemlji postane veće od svega povrća.

Čitanje svetog Evangelija po Marku

Uono vrijeme:

Isus govoraše mnoštvu:

„Kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme u zemlju. Spavao on ili bdio, noću i danju sjeme klijia i raste - sam ne zna kako; zemlja sama od sebe donosi plod: najprije stabljiku, onda klas i napokon puno zrnja na klasu. A čim plod dopusti, brže se on laća srpa jer eto žetve.“

I govoraše: „Kako da prispodobimo kraljevstvo nebesko ili u kojoj da ga prispodobi iznesemo? Kao kad se goruščino zrno posije u zemlju. Manje od svega sjemenja na zemlji, jednoć posijano, naraste i postane veće od svega povrća pa potjera velike grane te se pod sjenom njegovom gnijezde ptice nebeske.“

Mnogim takvim prispodobama navješćivaše im Riječ, kako već mogahu slušati. Bez prispodobe im ne govoraše, a nasamo bi svojim učenicima sve razjašnjavao.

Riječ Gospodnja

U vjeri hodimo

Današnjom nedjeljom, jedanaestom kroz godinu, završava se prva trećina tzv. običnih nedjelja. Premda je dobar dio crkvene godine za nama, pred nama je još dovoljno nedjelja u kojima smo pozvani postajati svetiji iz dana u dan. Na taj proces koji traje upućuju nas današnji biblijski tekstovi.

U vjeri hodimo, ne u gledanju

Naimo, sva biblijska čitanja danas govore o rastu, razvijanju i procesu nastajanja.

Činjenica je da je cijelo stvorenje spašeno Isusovim utjelovljenjem, mukom, smrću i uskrsnućem. Činjenica je da smo krštenjem postali dionici toga spasenja. Jednako tako je činjenica da ćemo ono čega smo već sada dionici u punini posjedovati tek u kraljevstvu nebeskom.

Taj dinamizam između „već da“ i „još ne“ obilježava kršćanski hod. Obilježava vrijeme u kojemu, kao što nadahnuti Pavao piše Korinćanima, hodimo u vjeri, a ne u gledanju. Ipak, vjera u kojoj hodimo, premda nije gledanje koje bi se moglo

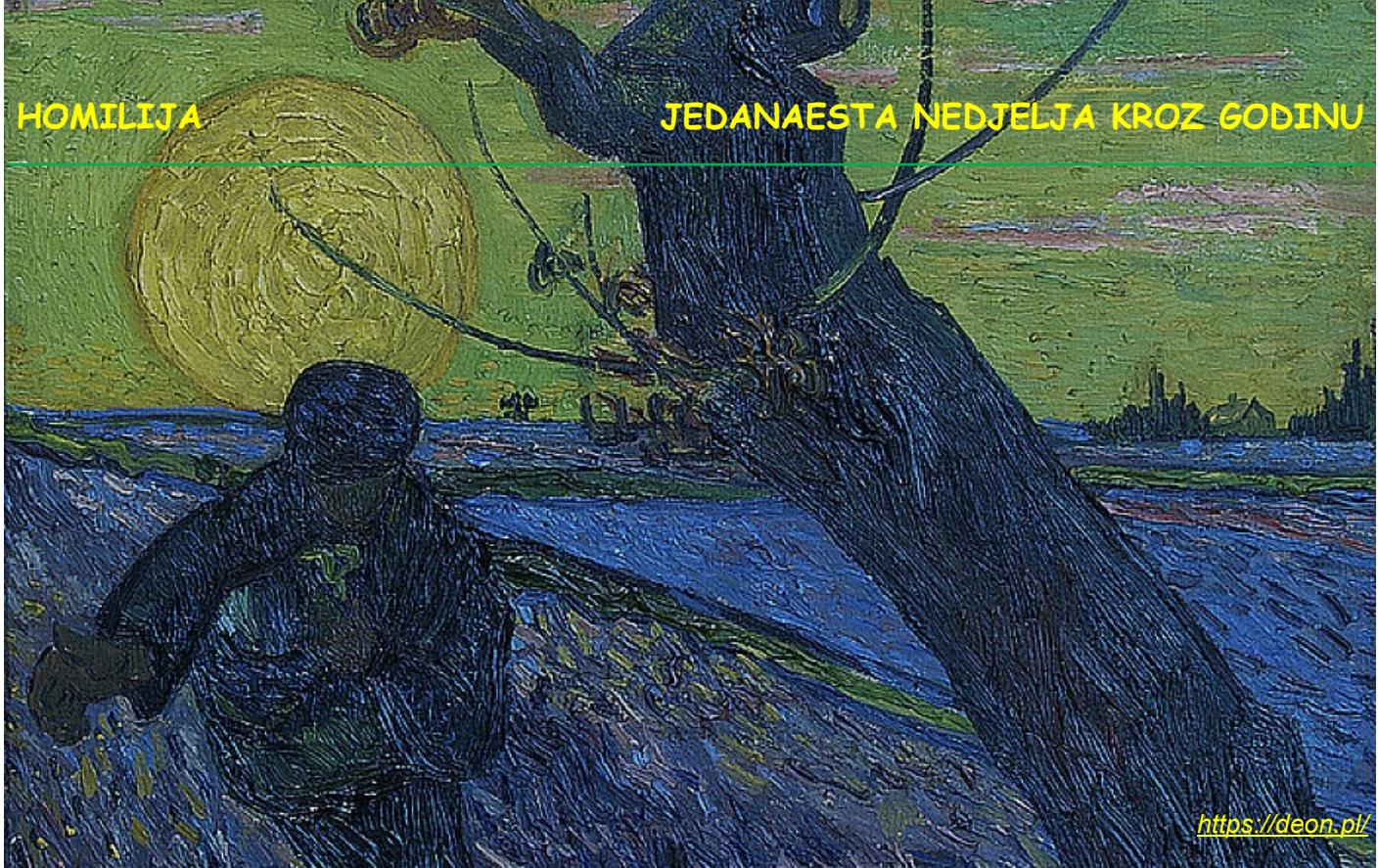
dokazati, ipak nije neutemeljeno i bezrazložno povođenje. Vjera se temelji na povjerenju koje smo stekli u Isusa koji je Krist i koji se pokazao vjerodostojan. Stoga, premda to ne možemo dokazati, vjerom znamo da smo u pravu i da smo na pravom putu, budući da smo napravili pravi životni izbor prihvaćajući Božji poziv.

Sjeme klija i raste

Zato je prikladno kršćanski hod usporediti s posađenom biljkom, kao što to čini prvo čitanje, ili posijanim sjemenom, kao što je to u današnjem evanđeoskom odlomku. Već je u tom sjemenu sadržano sve ono što će biljka jednoga dana postati i plod koji će donijeti, ali to sjeme nije ni biljka ni plod. Da bi postalo biljka i to plodonosna biljka, potrebno je vrijeme i trud.

Za naš kršćanski rast, za rast naše vjere i djelotvorne ljubavi nadom osmišljene, potrebno je vrijeme i trud. Primivši sakramente inicijacije ne završavamo proces, nego započinjemo avanturu rasta u Kristovu Duhu, u Ljubavi Očevoj.

Dva najpouzdanija načina kako možemo napredovati u svojoj vjeri su župna kateheza i župno djelovanje.

<https://deon.pl/>

Živimo u vremenu kada se smatra da je učenje o vjeri proces kojim se treba zahvatiti djecu tijekom školovanja. To je dakako dobro i potrebno, ali nije prvo ni najvažnije. Istina je da je Krist evanđelje naviještao odraslima i da samo odrasla, k tome i zrela osoba može u potpunosti razumjeti i opredijeljeno prihvatići Isusovu riječ. Zato je potrebno u odrasloj dobi sudjelovati na župnoj katehezi. Potrebno je neprestano otvarati svoj um i srce da nam Bog progovori.

Drugi način rasta u vjeri je župno djelovanje. Potrebno je talente, koje nam je Bog povjerio, i vrijeme, koje nam milosrdno daje na raspolaganje, upotrijebiti da bismo i u sklopu župne zajednice sebe ostvarivali i druge pomagali. Dakako, sve to treba biti popraćeno molitvom i postom.

Da svaki dobije stoje kroz tijelo zaradio

Vjerujemo da smo na proputovanju na ovome svijetu i da nam je jedina domovina na nebesima u kraljevstvu Očeva. Zato su naše misli i naše djelovanje usmjerene prema Bogu i trenutku susreta s njim. I mi smo, poput

svetoga Pavla, puni pouzdanja i najradije bismo se iselili iz tijela i naselili kod Gospodina. Ali, naše putovanje još uvijek traje. I to putovanje u tijelu. Putovanje u materijalnome svijetu. Zato je bitno promisliti naše shvaćanje tijela i materijalnoga svijeta. Bez obzira što je naša narav grijehom ranjena pa nam po požudama tijela i grešnim prigodama u svijetu napasnik može škoditi više i jače, činjenica je da smo stvoreni na sliku Božju i da je Bog stvorio sve što nam je darovano i da je sve to proglašio dobrim. Uostalom, sam Krist se utjelovio da bi nam po svom tijelu darovao spasenje.

Zato je nužno svoje tijelo, tjelesnoga sebe doživljavati kao sredstvo spasenja i mogućnost poistovjećivanja s Bogom. Nismo zarobljeni u tijelu, nego nam je tijelo darovano kao mogućnost da materijaliziramo svoju vjeru, svoju nadu i svoju ljubav. Jer, kad se pojavimo pred sudištem Kristovim, bit ćeemo prosuđeni prema onome kako smo živjeli proces rasta. Proces sazrijevanja. U ovom prostoru i vremenu. U ovom svijetu. U svom tijelu.

Katekizam Katoličke crkve

Molitva Gospodnja „Oče naš“

„Oče naš koji jesi na nebesima“

I. „Usuđujemo se pristupiti s punim pouzdanjem“

Urimskoj liturgiji euharistijska je zajednica pozvana da moli Očenaš djetinjom smjelošću. Istočne liturgije upotrebljavaju i razvijaju slične izraze: „Usuditi se u punoj sigurnosti“, „Učini nas dostoјnjima da“. Pred gorućim grmom Mojsiju je rečeno: „Ne prilazi [...] ovamo. Izuj obuću s nogu“ (Izl 3, 5). Ovaj prag Božje svetosti mogao je prijeći samo Isus; On koji, „pošto je očistio grijeha“ (Heb 1, 3), vodi nas pred lice Očevo: „Evo, ja i djeca koju mi Bog dade“ (Heb 2, 13).

„Naša bi ropska svijest podlegla i naše bi se zemaljsko biće raspalo kad nas autoritet samoga Oca i Duh njegova Sina ne bi poticali. ‘Bog je poslao Duha Sina svoga u srca naša; i on viče: Abba! Oče!’ (Rim 8, 15). [...] Ta kada bi se smrtnik usudio Boga zvati Ocem, ako ne onda, kad je unutarnji čovjek prodahnut snagom odozgor?“ (Tertulijan, *De oratione*).

Ta snaga Duha koja nas uvodi u Molitvu Gospodnju izražena je u bogoslužju Istoka i Zapada lijepim, tipično kršćanskim izrazom: *parrhesia*, iskrena jednostavnost,

sinovsko pouzdanje, radosna sigurnost, smjerna odvažnost, izvjesnost da smo ljubljeni.

II. „Oče!“

Prije nego učinimo svojim ovaj početni zanos Gospodnje molitve, nije suvišno ponizno očistiti srce od nekih krivih predodžbi „ovoga svijeta“. *Poniznost* čini da uvidimo kako „nitko ne pozna Oca doli Sin, i onaj kome Sin hoće objaviti“ (Mt 11, 27), tj. „maleni“ (Mt 11, 25). *Pročišćavanje* srca odnosi se na očinske ili majčinske slike proizašle iz naše osobne i kulturne povijesti, koje utječu na naš odnos prema Bogu. Bog, naš Otac, nadilazi kategorije stvorenog svijeta. U tom području primjenjivati na njega, ili protiv njega, naše predodžbe značilo bi stvaranje idola za klanjanje ili rušenje. Moliti Oca znači ući u njegovo otajstvo, onakvo kakvo jest i kakvo nam je Sin objavio.

„*Izraz Bog-Otar nije nikome bio objavljen. Kad je sâm Mojsije pitao Boga tko je on, čuo je drugo ime. Nama je ovo ime objavljeno u Sinu, jer ovo ime uključuje novo ime Oca.*“ (Tertulijan, *De oratione*)

Mi možemo zazivati Boga kao „Oca“ jer nam je to *On* po svome Sinu, koji je postao čovjek, objavio i jer nam to objavljuje njegov Duh. Ono što čovjek ne može pojmiti, a niti anđeoske sile prozrijeti, to jest osobni odnos Sina prema Ocu, (usp. Iv

1, 1) to Duh Sina objavljuje nama, nama koji vjerujemo da Isus jest Krist, i da smo rođeni od Boga (usp. lv 5, 1).

Kada molimo Oca, *u zajedništvu smo s njim* i njegovim Sinom Isusom Kristom (usp. lv 1, 3). Tada ga poznajemo i priznajemo s uvijek novim udivljenjem. Prva riječ Gospodnje molitve, prije nego zamolba, jest blagoslov klanjanja. Slava je Božja da ga priznajemo „Ocem“, pravim Bogom. Zahvaljujemo mu što nam je objavio svoje ime, dao da to vjerujemo i što se nastanio u nama svojom prisutnošću.

Možemo se Ocu klanjati jer nas je nanovo rodio za svoj život *posinjujući* nas u jedinorođenom Sinu kao svoju djecu: krstom nas pridružuje Tijelu svoga Krista, a pomazanjem svoga Duha, koji se od Glave (Krista) izljeva na udove, čini nas „kristima“ (pomazanicima):

„Doista, Bog koji nas je predodredio za posinstvo, suobličio nas je slavnome Tijelu Kristovu. Odsada, dakle, sudionici Krista s pravom se zovete ‘kristi’.“ (Ćiril Jeruzalemski, Catecheses mystagogicae).

„Novi čovjek koji je nanovo rođen i milošću vraćen Bogu svom, ponajprije kaže „Oče“ jer je postao sin.“ (Ciprijan Kartaški, De dominica Oratione).

I tako, objavljujući nam Oca, Molitva Gospodnja objavljuje nas nama samima: (*Gaudium et spes*)

„O, čovječe, nisi se usuđivao podignuti lice prema nebu, nego si svoj pogled obarao prema zemlji, i iznenada si primio milost Kristovu: oprošteni su ti svi grijesi tvoji. Od zlog sluge postao si dobri sin... Podigni, stoga, oči prema Ocu, koji te je

otkupio po svome Sinu i reci: ‘Oče naš! [...]’. Ali ne traži sebi nikakvu povlasticu. On je na osobit način Otac samo Krista, dok je svima nama zajednički, jer samo je njega rodio, nas je, naprotiv, stvorio. I ti milošću reci ‘Oče naš’, da zaslužiš biti njegov sin“ (Ambrozije, *De sacramentis*).

Taj čisti dar posinjenja zahtijeva s naše strane trajno obraćenje i novi život. Molitva našem Ocu mora u nama stvarati dva temeljna raspoloženja:

„Želju i volju da mu budemo slični. Stvoreni smo na njegovu sliku, milošću nam je vraćena sličnost i mi joj moramo odgovarati.

„Moramo imati na pameti i znati: kad Boga zovemo ‘Oče naš’, moramo i živjeti kao djeca Božja.“ (Ciprijan Kartaški, *De dominica Oratione*).

„Ne možete zvati svojim Ocem Boga svake dobrote, ako vam srce ostane okrutno i neljudsko, jer u tom slučaju nemate više u sebi obilježje dobrote Oca nebeskog.“ (Ambrozije, *De sacramentis*).

„Treba neprestano promatrati ljepotu Očevu i njome prožimati svoju dušu.“ (Grgur Nisenski, *Homiliae in Orationem dominicam*).

2785 Srce ponizno i pouzdano čini da „postanemo kao djeca“ (Mt 18, 3), jer se Otac objavljuje „malenima“ (Mt 11, 25).

To je stanje koje se „oblikuje promatranjem Boga samoga i žarom ljubavi po kojoj duh počiva i uranja u Njegovu ljubav te razgovara s Bogom kao s vlastitim Ocem, posve prisno i s osobitom pobožnošću.“ (Ivan Kasijan, *Collatio*)

„Oče naš. Tim se imenom potiče ljubav - ta što bi djeci trebalo biti draže od oca? – i žar u molitvi [...] i nada da ćemo izmoliti ono što ištemo [...]. Što može odbiti djeci koja mole, kad im je već prije udijelio to da mu budu djecom?“ (Augustin, *De sermone Domini in monte*)

III. Oče „naš“

Oče „naš“ odnosi se na Boga. Ta posvojna zajednica glede nas ne izražava posjedovanje, nego sasvim nov odnos prema Bogu.

Kad kažemo Oče „naš“, priznajemo prije svega da su se sva obećanja ljubavi naviještena po prorocima ispunila u novom i vječnom Savezu, u njegovu Kristu: postali smo „njegov“ narod, a on je odsad „naš“ Bog. Taj nov odnos uzajamne pripadnosti udijeljen nam je kao čisti dar; i na tu „milost i istinu“, koje su nam darovane u Isusu Kristu, (Usp Iv 1,17) moramo odgovoriti ljubavlju i vjernošću.

Budući da je Gospodnja molitva molitva njegova naroda „posljednjih vremena“, taj „naš“ izražava i sigurnost naše nade u posljednje Božje obećanje: u novom Jeruzalemu on će za pobjednika reći: „Ja ću njemu biti Bog, a on meni sin“ (Otk 21, 7).

Moleći Oče „naš“ obraćamo se osobno Ocu Gospodina našeg Isusa Krista. Ne dijelimo božanstvo, jer Otac je „izvor i počelo“, nego time ispovijedamo da je Sin od njega rođen odvijeka i da od njega izlazi Duh Sveti. Ne miješamo ni Osobâ, jer ispovijedamo da naše zajedništvo jest s Ocem i njegovim Sinom Isusom Kristom, u njihovu jedinom Svetom Duhu. *Presveto Trostvo* istobitno je i nedjeljivo. Kad se molimo Ocu, mi mu se klanjamo i slavimo

ga sa Sinom i Duhom Svetim.

Gramatički, „naš“ označava zbilju zajedničku mnogima. Samo je jedan Bog, a Ocem ga priznaju oni koji su, po vjeri u njegovog jedinorođenog Sina, nanovo rođeni vodom i Duhom (usp. 1 Iv 5, 1; Iv 3, 5). Crkva je to novo zajedništvo Boga i ljudi: sjedinjena s jedinorođenim Sinom koji je postao „prvorođenac među mnogom braćom“ (Rim 8, 29), ona je u zajedništvu s jednim te istim Ocem, u jednom te istom Duhu Svetom (usp. Ef 4, 4-6). Moleći: Oče „naš“, svaki krštenik moli u tom zajedništvu: „U mnoštva onih koji prigrišće vjeru bijaše jedno srce i jedna duša“ (Dj 4, 32).

Zato usprkos podjelama kršćana molitva „Očenaš“ ostaje opće dobro i hitan poziv svim krštenima. U zajedništvu s Kristom po vjeri i krstu, oni moraju sudjelovati u Isusovoj molitvi za jedinstvo njegovih učenika (usp. II. Vatikanski koncil, Dekr. *Unitatis redintegratio*).

Konačno, ako „Očenaš“ molimo u istini, izlazimo iz individualizma, od kojega nas oslobađa ljubav što je prihvaćamo. „Naš“ na početku Gospodnje molitve, kao i „mi“ četiriju zadnjih prošnji ne isključuje nikoga. Da bi to bilo rečeno u istini, moraju naše podjele i suprotnosti biti nadвладане.

Kršteni ne mogu moliti Oče „naš“ ako pred njega ne donose sve one za koje je on svoga ljubljenog Sina predao. Božja je ljubav bezgranična, takva mora biti i naša molitva (usp. II. Vatikanski koncil, Dekl. *Nostra aetate*). Molitva Oče „naš“ otvara nas obzorima njegove ljubavi očitovane u Kristu: moliti sa svima i za sve ljudi koji ga još ne poznaju, da budu sabrani u jedno (usp. Iv 11, 52). Ta božanska skrb za sve ljudi i sve stvorenje nadahnjivala je velike

molitelje: ista skrb mora širiti i našu molitvu u beskrajna prostranstva ljubavi, kad god se usudimo reći: Oče „naš“.

IV. „Koji jesi na nebesima“

Taj biblijski izraz ne označava mjesto („prostor“) nego način bitka; ne Božju udaljenost, nego njegovo veličanstvo. Naš Otac nije negdje „drugdje“, on je „iznad svega“ što o njegovoj Svetosti možemo zamisliti. I upravo jer je triput Svet, on je veoma blizak smjernu i skrušenu srcu:

„S pravom se ove riječi ‘Oče naš koji jesi na nebesima’ odnose na srca pravednika, gdje Bog prebiva kao u svom hramu. Zato će onaj koji moli željeti da onaj koga zaziva prebiva u njemu.“ (Augustin, *De sermone Domini in monte*)

„Nebesa bi mogli biti i oni koji nose sliku neba i među kojima Bog prebiva i kreće se.“ (Ćiril Jeruzalemski, *Catecheses mystagogicae*).

Simbol nebesa upućuje i na otajstvo Saveza koje živimo dok molimo Očenaš. On je na nebesima: to mu je prebivalište, a kuća Očeva jest naša „domovina“. Grijeh nas je progao iz zemlje Saveza (usp. Post 3), a obraćenje srca vraća nas k Ocu, k nebesima (usp. Jr 3, 19 - 4, 1a; Lk 15, 18.21). o, u Kristu su nebo i zemlja pomireni, jer je Sin „sišao s nebesa“ sam, a svojim Križem, Uskršnjičem i Uzašašćem na nebesa i mi uzlazimo onamo zajedno s njime.

Kad Crkva moli „Oče naš, koji jesi na nebesima“, isповijeda da smo narod Božji koji već sjedi na nebesima u Kristu Isusu, da smo skriveni s Kristom u Bogu, dok istodobno „u ovome (šatoru) uzdišemo i

čeznemo da se obučemo u svoj nebeski stan“ (2 Kor 5, 2).

Kršćani su „u tijelu, ali ne žive po tijelu. Žive na zemlji, ali su građani neba.“ (Epistula ad Diognetum).

Ukratko

Priprosto i sinovsko pouzdanje, smjerna i radosna sigurnost jesu raspoloženja koja pristaju onomu koji moli Očenaš.

Boga možemo zvati Ocem, jer nam ga je objavio Božji Sin, postavši čovjekom. Njemu smo po krstu pritjelovljeni i u njemu smo posvojeni kao Božji sinovi i kćeri.

Moljenje Očenaša stavlja nas u zajedništvo s Ocem i njegovim Sinom Isusom Kristom. Istodobno objavljuje nas nama samima.

Molitva Ocu našemu mora u nama povećavati želju da mu budemo slični, a srce da nam bude ponizno i puno pouzdanja.

Govoreći Oče „naš“, mi prizivamo Novi savez u Isusu Kristu, zajedništvo s Presvetim Trojstvom i božansku ljubav, koja po Crkvi obuhvaća sav svijet.

„Koji jesi na nebesima“ ne označava mjesto, nego Božje veličanstvo i prisutnost u srcu pravednika. Nebo, kuća Očeva, istinska je domovina kojoj težimo i kojoj već pripadamo.

Mali vjeronaučni leksikon

Krivnja

Krivnja (latinski *culpabilitas*), duševno i moralno stanje onoga koji je počinio neku pogrešku, prijestup ili grijeh. Osjećaj krivnje može biti objektivan i subjektivan, zdrav i patološki. Objektivan je kad je posljedica zbiljski počinjena prijestupa, subjektivan je kad se očituje prenaglašeno, bez obzira na vrstu i veličinu prekršaja. Kad subjektivan osjećaj krivnje postane prenaglašeno tjeskoban i iracionalan, on prelazi u neurozu i psihozu. Postoji i potisnut osjećaj krivnje, objektivne ili subjektivne, koji se može očitovati zakučasto i patološki. Dok je po Freudu osjećaj krivnje posljedica Edipova kompleksa, a po Frommu posljedica autoritarnog društva, po kršćanskim egzistencijalistima krivnja je temeljno ljudsko stanje poput životne borbe, patnje i smrti. Ona se ne smije potiskivati već odgovorno prihvati (F. M. Dostojevski, K. Jaspers, G. Marcel).

U katoličkoj moralnoj teologiji razlikuje se *svijest o počinjenom grijehu (peccatum)*, *priznanje počinjenog grijeha (culpa)* te *osjećaj krivnje (culpabilitas)*. Osjećaj je krivnje normalan ako grješnik prihvata svoj pad pred Bogom, patološki je ako ga grješnik potiskuje i iracionalno se gubi u jalovu optuživanju.

Krizma

Krizma, grčki: χρίσμα, *pomazanje, pomast*, u Katoličkoj crkvi, mješavina maslinova ulja i bakama, što ih biskup posvećuje na Veliki četvrtak. Posvećuju se tri vrste ulja: *sveto ulje (oleum sanctum)*, kojom se mažu krštenici i ređenici u sakramantu m krštenja odnosno ređenja; *bolesničko ulje (oleum infirmorum)*, kojim se mažu bolesnici u sakramantu bolesničkog pomazanja; *sveta krizma (oleum chrismae)*, kojim se mažu krizmanici u sakramantu potvrde

Sveti Vid

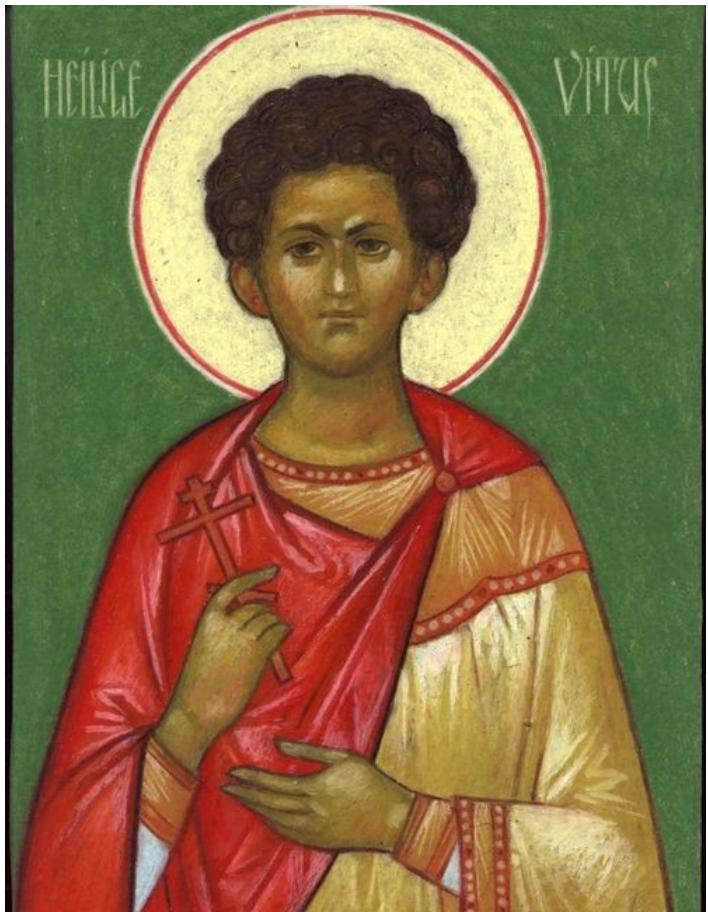
Dan Policijske kapelaniјe PU primorsko-goranske

13. lipnja

Sveti Vid (Vitus, talijanski Vito, njemački Veit), dječak mučenik u vrijeme Dioklecijanovog i Maksimijanovog progona. Rodio se oko 290. na Siciliji. O njemu ima malo izvjesnih povijesnih podataka, ali postoje mnoge legende. Prema predaji, još dok je bio dječak, vlastiti otac Hylas, poganski sicilijanski senator, tukao ga je i prisljavao da se odrekne kršćanske vjere.

Otar je kasnije oslijepio i žrtvovao rimskom bogu Jupiteru vola za ozdravljenje, ali uzalud. Oca je izlječila Vidova molitva, ali je dječak u svojoj dvanaestoj godini (po nekim legendama u sedmoj) ipak morao pobjeći u Lukaniju (danasa talijanska pokrajina Basilicata), sa svojim učiteljem Modestom i njegovom ženom, odgojiteljicom Krescencijom, koji su ga i obratili na kršćanstvo i zbog toga bili izbičevani.

Putem im je hranu na brodić donosio orao. U Lukaniji je Vid čudesima liječio bolesnike, pa ga je car Dioklecijan, s njegovim skrbnicima, pozvao u Rim da mu ozdravi sina od padavice. Vid mu je izlječio sina, ali nije htio žrtvovati poganskim bogovima pa je osuđen na smrt. S njim su osuđeni i njegovi skrbnici. Bačen je u kotao vrućeg ulja. S njim su ubacili jednog pjetla, zbog toga ga i zazivaju kod predugog spavanja. iz kotla je izašao neozlijeden. Potom su ga bacili u jamu gladnim lavovima, ali ih je on

blagoslovio pa su samo ležali do njegovih nogu. Nakon brojnih mučenja, andeo ga je izveo iz tamnice i otpratio njega i skrbnike u Lukaniju, gdje su oko 303. umrli od pretrpljenih muka.

Sveti Vid je jedan od 14 svetih zaštitnika u nevolji. Zaštitnik je padavičara, živčanih bolesnika, slabovidnih. Zazivaju ga kod napada divljih životinja, ugriza pasa i zmija, udara groma, oluja, a zaštitnik je ljekarnika, pivara, gostioničara, podrumara, glumaca, komičarki i komičara, plesača, pasa, Češke, naše Rijeke, te mnogih naselja, župa, crkava i kapela diljem svijeta i hrvatskih krajeva

<https://www.velecasnisudac.com/>

Antun Padovanski

Franjevac, svećenik i Evanđeoski naučitelj

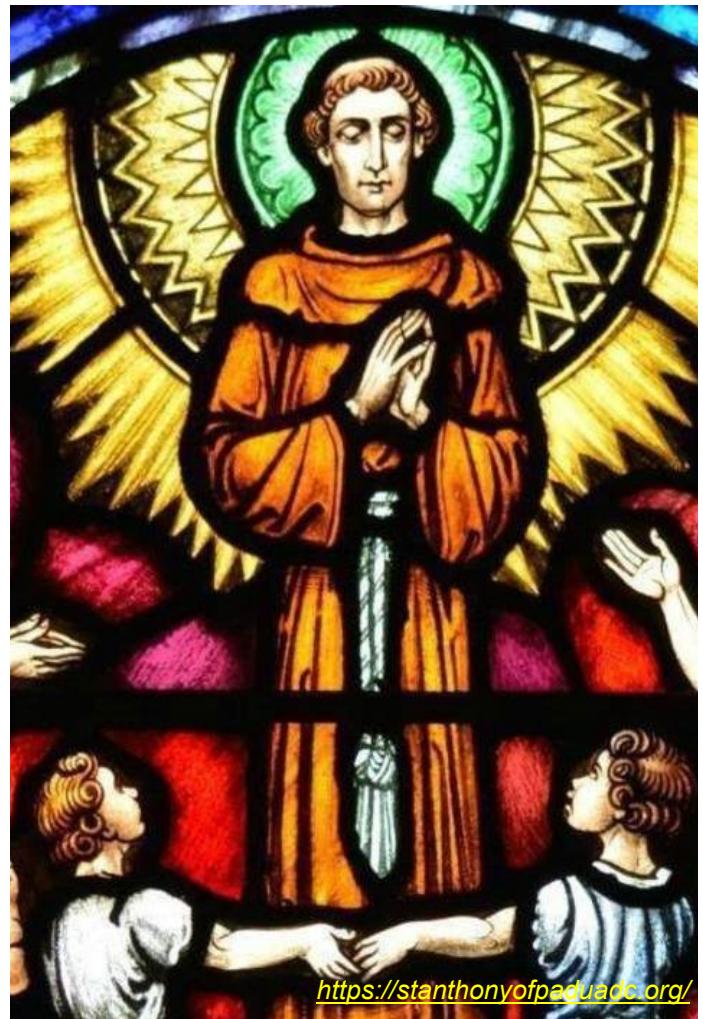
13. lipnja

Antuna Padovanski, krsnim imenom Fernando Bulhoes y Taveira de Azevedo - (talijansk - Buglioni) rođen je u Lisabonu oko godine 1195. Nazvan je Padovanskim iako je u Padovi proživio svega nekoliko mjeseci, a u Italiji općenito samo nekoliko odlučujućih godina.

S petnaest je godina stupio je u augustinski samostan sv. Vinka kod Lisabona. Dvije godine kasnije, zbog čestih posjeta rođaka i prijatelja, tražio je premještaj. Poslan je u samostan u Coimbri gdje svršio teološku izobrazbu s posebnim naglaskom na biblijsku teologiju.

U to doba, red kojem je pripadao sveti Antun, prolazio je kroz razdoblje duhovne krize. Antuna je to smetalo, ali nije nalazio rješenje.

Na njegov život, presudnu ulogu odigrao je prolazak povorke s tijelima petorice franjevac, marokanskih mučenika. Mučenički primjer pripadnika tada mladoga franjevačkoga reda oduševio je Fernanda te ih je odlučio naslijedovati. Tražio je i dobio dopuštenje za ulazak u franjevački red. Uzeo je redovničko ime brat (fra) Antun. I sam je želio svjedočiti mučeništvom. Na putu za Maroko dobio je groznicu koja ga je prisilila na povratak. Brod je nastradao, a Antun kao brodolomac našao se na obali Sicilije, blizu

<https://stanthonyofpaduadc.org/>

mjesta Milazzo. Tako se našao u Italiji te se godine 1221., u pratnji poglavara i subraće, uputio u Asiz, na veliki generalni kapitul, poznat pod nazivom "kapitul rogožina". Tom prigodom upoznao je svetoga Franju, koji ga je, oduševljen dubinom njegova znanja, prozvao "mojim biskupom".

U Asizu, gdje su se braći dodjeljivale različite zadaće i imenovanja. Mladi, nepoznati brat Antun poslan je u samostan/samotište Montepaolo u blizini Forlija. U tom samostanu živjeli su

redovnici koji nisu ređeni za svećenike. Antun, budući da je bio svećenik, služio je misu, posvetio se studiranu i molitvi, a bio je zadužen i za samostansku kuhinju. Tu je ostao nekoliko godina.

Drugi, presudni događaj u Antunovu životu je nepojavljivanje službenog propovjednika na jednom svećeničkom ređenju. Antun je „slučajno“ „uskočio“. Ta propovijed toliko se dojmila slušateljstva i njegovih poglavara da mu je dopušteno postat i putujući propovjednik. Oslanjajući se na nauk Svetoga pisma propovijedao je krivovjercima po Italiji i Francuskoj. U Arlesu, godine 1226., prema predaji, ukazao mu se sveti Franjo. Nakon toga vratio se u Italiju i nastanio u malome samostanu uz crkvicu Marije Bogorodice u Padovi. Nastavio propovijedati. Crkve su ponekad bile pretjesne za mnoštva ljudi koji su ga željeli slušati. Poznate su njegove padovanske korizmene propovijedi, nekoliko mjeseci prije smrti. Te propovijedi urodile su brojnim obraćenjima i isповijedima.

Poznat je također i njegov susret s Ezzelinom da Romano, moćnim tiraninom, koji je neprestano bio u ratu s padovanskim općinom, koju je želio pridružiti svojim brojnim posjedima. Sveti je Antun pošao k njemu kako bi zagovarao oslobođenje potomaka nekolicine mjesnih plemičkih obitelji koje je Ezzelino zatočio te bez puno obzira držao u čelijama u svojoj palači.

Bili su to njegovi posljednji značajni pothvati, budući da je nakon toga, shrvan umorom i bolešću prihvatio poziv svoga prijatelja, grofa Tisa te se pošao odmoriti u

samostan u Camposampieru. Ondje je jedne večeri grof Tiso, gospodar Camposampiera, nazočio čudesnome događaju: video je brata Antuna u ekstazi kako u naručju drži Djetešce Isusa, zaognut oblakom tople svjetlosti.

U blizini samostana, svetome je Antunu njegov prijatelj grof, u gustoj krošnji jednoga oraha dao sagraditi malu prostoriju u koju se povlačio na molitvu. No, tu su samoču ubrzo narušili vjernici koji su, koji su dolazili u velikome broju kako bi pronašli utjehu u njegovim riječima.

Kasno u proljeće 1231. svetome je Antunu pozlilo. Naslutio da mu se bliži kraj. Stoga je zamolio da ga prevezu u Padovu u crkvici Svetе Mariјe. Vozili su ga kolima i pjevali psalme za umiruće. U Arcellu, predgrađu Padove, stanje mu se pogoršalo. Sveti Antun umro je 13. lipnja 1231. s trideset i šest godina u samostanu klarisa prošaptavši: "Vidim svoga Gospodina". Prema predaji, u tome su trenutku padovanska djeca, a da ih nitko nije obavijestio, izašla iz svojih kuća i stala vikati: "Umro je Svetac, umro je sveti Antun!" Sveti Antun pokopan je u crkvici Svetе Mariјe, koja je bila njegovim duhovnim utočištem u vrijeme intenzivnoga apostolskoga djelovanja. Čuda koja je činio njegova bacala u drugi plan njegovu učenost i poznavanje Crkvenoga nauka. Ipak, godine 1946. proglašen je Crkvenim naučiteljem.

Godinu dana poslije smrti, glas o tolikim čudesima naveo je papu Grgura IX. Da skrati postupak kanonizacije i proglaši ga svetim.

Kako je sveti Antun propovijedao ribama i kako je obratio krivovjerce

Blagoslovjeni Krist htio je pokazati kako je velika svetost u njegova najvjernijeg sluge svetog Antuna i kako on želi da njegove propovijedi i svetu nauku čuju izvitinje i ljudi.

U jednoj propovijedi ribama on je korio ludost nevjernih krivovjeraca isto onako kao što je u Starom zavjetu Bog prekorio neznanje Balaamovo preko usta magarice.

Kad je jednom bio sveti Antun u Riminiju, gdje je bio velik broj krivovjeraca, htio ih je privesti svjetlu prave vjere i na put kreposti. On im je propovijedao mnogo dana i razlagao im Kristovu vjeru i Svetu pismo. Ali oni ne samo da odbaciše njegove svete riječi, nego ga nisu htjeli, kako su bili otvrdnuli i tvrdoglavci, niti slušati. Sveti Antun, po Božjem nadahnuću, ode jednoga dana na mjesto gdje utječe rijeka u more. Stojeci na obali između rijeke i mora poče propovijedati ribama:

"Čujte riječ Božju vi, morske i riječne ribe, kad je nevjerni krivovjerci izbjegavaju."

Čim je to rekao, odmah se približilo obali toliko mnoštvo velikih, malih i srednjih riba, koliko ih se nikad u tom moru i rijeci nije sakupilo ni vidjelo. Sve te ribe držale su glave izvan vode, pozorno gledajući lice svetog Antuna u najvećem miru, pitomosti i redu. Blizu obale bijahu male ribe, za njima srednje, a još dalje, gdje je bila voda dublja, veće ribe. Kad su se tako ribe poredale, sveti Antun počne svečano propovijedati i reče ovo:

"Moje sestre ribe, dužne ste, prema svojim mogućnostima, na veliku zahvalnost našem Stvoritelju koji vam je dao tako lijepo mjesto za stanovanje. Imate, kako vam se svidi, slatku ili slanu vodu, i dao vam je mnoga skloništa da izbjegnete olujama. Dao vam je bistru i prozirnu vodu i hranu kojom se uzdržavate. Bog, dobri i milostivi Stvoritelj, kad vas je stvorio, dao vam je zapovijed da rastete i množite se, i blagoslovio vas je. Kad je bio opći potop, sve su ostale životinje izginule, samo je vas Bog sačuvao bez gubitaka. Osim toga, dao vam je peraje da možete plivati kamo god hoćete. Vama je bilo dopušteno, po nalogu Božjem, spasiti proroka Jonu i nakon tri dana zdrava ga vratiti na kopno. Vi ste dale novac našem Gospodinu Isusu Kristu

koji, budući da je bio siromašan, nije imao čime platiti porez. Vi ste bile na čudesan način hrana vječnomu Kralju Isusu Kristu prije i poslije Uskrsnuća. Zbog svega toga dužne ste hvaliti i blagoslovljati Boga, koji vam je dao veća dobročinstva nego ostalim stvorovima."

Na te i slične riječi i pouke svetog Antuna počele su ribe otvarati usta i naklanjati glave, a davale su i druge znakove poštovanja, hvaleći Boga na način kako su najbolje znale.

Tada se sveti Antun, videći toliko poštovanje prema Bogu, njihovu Stvoritelju, razveseli u duhu te glasno reče:

"Neka je blagoslovljen vječni Bog, jer ga ribe više časte negoli krivovjeri, i jer nerazumne životinje slušaju njegovu riječ radije nego li nevjernici."

I što je sveti Antun dulje propovijedao, to je bivalo veće mnoštvo riba, i nijedna se nije micala s mjesta na kojem je bila.

Stanovnici grada, a među njima i krivovjeri, stadoše juriti prema onom mjestu da vide čudo. Kad su vidjeli tako očito i nesumnjivo čudo, skrušili su se u srcu i bacili se pred svetog Antuna da čuju njegovu riječ. Tada propovijedaše sveti Antun o vjeri Kristovoj tako divno da su se svi heretici obratili te su se vratili pravoj Kristovoj vjeri.

Svi nazočni vjernici ispunio se veseljem i utvrdio se u svojoj vjeri. Nakon svega toga sveti Antun blagoslovi ribe, otpusti ih, i sve se razidoše čudesnim pokretima veselja. Nakon toga boravio je sveti Antun u Rimini mnogo dana, propovijedajući i donoseći dušama mnogo duhovnih plodova.

Na slavu Božju. Amen.

NAŠI POKOJNI

MILAN ARAMBAŠIĆ,

PU osječko - baranjska, u službi, državna granica na rijeci Dunav, 15. lipnja 1998.

ŽELJKO GOLEM,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 16. lipnja 1993.

NENAD KRMPOTIĆ,

PU primorsko - goranska, u službi, Veles, Povile, 17. lipnja 1992.

VLADO BUSAK,

PU karlovačka, u službi, Lasinja, 19. lipnja 1996.

POČIVALI U MIRU!